

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΣΑΒΒΑΤΟ 28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2018

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΜΑΔΑ Α'

Θέμα Α1

Να εξηγήσετε γιατί:

α) η σημασία του εμπορίου για την Ελλάδα ήταν μεγάλη.

β) παρήκμασε η ελληνική εμπορική ναυτιλία την περίοδο 1821-1830.

γ) ενθαρρύνθηκε η μεθοδική εκμετάλλευση των κοιτασμάτων στην Ελλάδα στις αρχές της δεκαετίας του 1860.

Μονάδες 15

Θέμα Α2

Να αντιστοιχίσετε τις χρονολογίες της **στήλης Α'** με τα γεγονότα της **στήλης Β'** (δύο χρονολογίες της στήλης Α' περισσεύουν)

στήλη Α'	στήλη Β'
1. 1870-1871	α. προσάρτηση της Θεσσαλίας
2. 1854	β. προσάρτηση των Ιονίων νήσων
3. 1864	γ. Συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή
4. 1841	δ. νομοθεσία για τη διανομή των εθνικών κτημάτων
5. 1774	ε. άρχισε τις εργασίες της στο Λαύριο η γαλλο-ιταλική εταιρεία Σερπιέρι-Ρου
6. 1881	
7. 1866	

Μονάδες 10

Θέμα Β1

Να αναφερθείτε στο περιεχόμενο του όρου «εθνικές γαίες», στον τρόπο αξιοποίησής τους από τις ελληνικές επαναστατικές κυβερνήσεις και στην έκτασή τους.

Μονάδες 8

Θέμα Β2

α) Ποια ήταν τα προϊόντα τα οποία εξήγαγε η Ελλάδα κατά τον πρώτο αιώνα της ανεξαρτησίας της; (μον. 10)

β) Ποια ήταν τα προϊόντα τα οποία εισήγαγε η Ελλάδα κατά τον πρώτο αιώνα της ανεξαρτησίας της; (μον. 7)

Μονάδες 17

ΟΜΑΔΑ Β΄

Θέμα Γ1

Βασιζόμενοι στις ιστορικές σας γνώσεις κι αντλώντας στοιχεία από τα παραθέματα που ακολουθούν να αναφερθείτε στις δραστηριότητες των Ελλήνων της διασποράς στο εμπόριο και την εμπορική ναυτιλία.

Μονάδες 25

Κείμενο 1

Οι Έλληνες αποτελούσαν (σημ.: στην Οθωμανική αυτοκρατορία) την απόλυτη πλειοψηφία των χρηματιστικών και εμπορικών επαγγελματιών [...] Είχαν τις μισές βιομηχανικές επιχειρήσεις δικές τους, και έλεγχαν ένα μεγάλο τμήμα του εξωτερικού εμπορίου [...] Παρόμοια κατάσταση επικρατεί στην Αίγυπτο, στο δεύτερο κατά σειρά κέντρο της διαμόρφωσης του ελληνισμού του εξωτερικού [...] Όπως και στην Οθωμανική Τουρκία, το εξωτερικό εμπόριο ήταν εκείνο που κυρίως συγκέντρωσε την προσοχή των Ελλήνων επιχειρηματιών: ιδιαίτερα η εξαγωγή βαμβακιού αντιπροσώπευε 60 με 80% του συνόλου των εξαγωγών και από πολύ νωρίς ελέγχονταν από ελληνικές εταιρίες [...] Το 1850 ο οίκος «Κασσαβέτη» (με κεφάλαιο 5 εκατομμύρια φράγκα), κυριαρχούσε στο εμπόριο της Άνω Αιγύπτου απασχολώντας 1.000 υπαλλήλους, και το 1854 απέκτησε το μονοπώλιο της οργάνωσης της ποταμοπλοΐας του Νείλου. Το 1858-59 ο οίκος «Νικολόπουλος» [...] «συγκέντρωνε» όλα τα προϊόντα της περιοχής της Άνω Αιγύπτου [...] Η συμβολή της ελληνικής εμπορικής αστικής τάξης υπήρξε σημαντική στα λιμάνια της Μαύρης Θάλασσας και της Αζοφικής. [...] Το ελληνικό ναυτικό κυριαρχούσε στα λιμάνια του Δούναβη μέχρι και τον 20ο αιώνα. Οι Έλληνες

αντιπροσώπευαν την απόλυτη πλειοψηφία των εμπορών στα λιμάνια της Μαύρης Θάλασσας και τον Κάτω Δούναβη.

Κ. Τσουκαλάς, Εξάρτηση και αναπαραγωγή, σσ. 312, 313, 316, 320, 324

Κείμενο 2

Οι ελληνικές παροικίες των Βαλκανίων συνεχίζουν να κατέχουν την πρώτη θέση στην οικονομία της Αιγύπτου και των βαλκανικών χωρών. Στον Δούναβη δυο χιλιάδες πλοία (σε σύνολο τριών χιλιάδων) έπλεαν μ' ελληνική σημαία. Το μεγαλύτερο μέρος του εμπορίου του Ευξείνου Πόντου διεξαγόταν από Έλληνες εγκατεστημένους στη Ρωσία. Ο ελληνισμός της Αιγύπτου, χάρη στην υποστήριξη του Μουχάμετ Αλή και των διαδόχων του αρχίζει να αποκτά σημασία. Απ' το 1841 το ελληνικό ναυτικό αντιπροσωπεύει το τρίτο του συνολικού εμπορίου της Αλεξάνδρειας.

Γ. Σβορώνος, Επισκόπηση της νεοελληνικής ιστορίας, σ. 89

Θέμα Δ1

Αντλώντας στοιχεία από το παρακάτω κείμενο και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε στη δημιουργία της Εθνικής Τράπεζας και στις δραστηριότητές της.

Μονάδες 25

Κείμενο

Όταν την 30/3/1841 βασιλεύς Όθων υπέγραφε το διάταγμα της ιδρύσεως της Εθνικής Τραπέζης, η Ελλάδα ήτο πτωχή και καθυστερημένη χώρα. Τράπεζαι δεν υπήρχαν. Η χώρα είχε τρομεράν έλλειψιν κεφαλαίων. Το μετοχικόν κεφάλαιον του νέου ιδρύματος είχαν ορισθή αρχικώς εις 20.000.000 δραχμών και είχε διαιρεθή εις 20.000 μετοχάς. Από τους πρώτους που προσέφεραν κεφάλαια διά την νέαν Τράπεζαν ήταν ο Γεώργιος Σταύρος, ο μεγάλος Ελβετός φιλέλλην και τραπεζίτης Jean-Gabriel Eynard (Εϋνάρδος), ο Βασιλεύς Λουδοβίκος Α΄ της Βαυαρίας, ο Βασιλεύς Όθων, ο Νικόλαος Ζωσιμάς, ο Κ. Βράνης και πλούσιοι ομογενείς. Ωστόσο, το κεφάλαιον δεν μπορούσε να καλυφθή εξ ολοκλήρου από την αρχήν και επέρασαν πολλά χρόνια μέχρις ότου η Τράπεζα διαθέσει όλες τας μετοχάς της. [...] Ο νόμος του 1841 «περί συστάσεως της Εθνικής Τραπέζης» περιόριζε τας εργασίας της. Η Τράπεζα χορηγούσε δάνεια επί υποθήκη και επ' ένεχύρω και προεξωφλούσεν εμπορικά γραμμάτια. Ο νόμος έδιδεν επίσης εις αυτήν το δικαίωμα να εκδίδη τραπεζογραμμάτια.

[...] Από τα πρώτα της χρόνια Τράπεζα προσήρμοζε την λειτουργίαν της προς τας ευρύτερας οικονομικάς ανάγκας της χώρας. Η προσαρμογή αυτή εγένετο με

υπολογισμένην συντηρητικότητα. Η δραστηριότης της ακολουθούσε την εξέλιξιν της οικονομικής ζωής του τόπου.

[...] Η Τράπεζα ανέπτυξε μεγάλην δραστηριότητα εις πολλούς τομείς. Αναφέρομεν μερικούς σταθμούς της εποχής αυτής: Έγινεν διώρυξις του πορθμού του Ευρίπου (1849). Ίδρυσε την πρώτην ελληνικήν εταιρίαν θαλασσίων και χερσαίων συγκοινωνιών και ασφαλειών (1855- 857). Εβοήθησεν εις την σύστασιν της εταιρίας διά την αποξήρανσιν της λίμνης Κωπαΐδος (1876). Συνέδραμε την εταιρείαν τομής του Ισθμού της Κορίνθου το 1881. Συνέβαλεν εις την κατασκευήν των σιδηροδρόμων Πελοποννήσου και Θεσσαλίας το 1882. Σ' όλα αυτά τα δημόσια έργα Τράπεζα υπήρξε πρόθυμος συνεπίκουρος. [...] Το Ίδρυμα συνέβαλεν επίσης εις την αναδιοργάνωσιν των δημοσίων οικονομικών.

Σημ.: Το κείμενο αποδόθηκε στο μονοτονικό, διατηρήθηκε όμως η ορθογραφία του.

άρθρο του Ιωάννη Νούσια, τ. Τμηματάρχης της Εθνικής Τράπεζα, δημοσιευμένο στο περιοδικό Θεσσαλικά Χρονικά, 1881-1961, Έκτακτος έκδοσις, εκδ. Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία των Θεσσαλών, 1965 (ανακτημένο από <http://ir.lib.uth.gr>)

Οδηγίες προς υποψηφίους

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να **μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.**
3. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
4. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας σε όλα** τα θέματα.
5. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης.**
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ